

Régi parancs új évre!

Időpont: 1965. november 28.

Helyszín: Győr - Nádorváros

Oltári ige: Máté 21,1-9

Igehirdetési alapige: Róm 13,11-14

Énekek: 117; 120; 127.

Ezt pedig cselekedjétek, tudván az időt, hogy ideje már, hogy az álomból felserkenjünk; mert most közelebb van hozzánk az idvesség, mint amikor hívókké lettünk.

Az éjszaka elmúlt, a nap pedig elközelgett; vessük el azért a sötétségnek cselekedeteit, és öltözzük fel a világosság fegyvereit.

Mint nappal, ékesen járjunk, nem dobzódásokban és részegségekben, nem bujálkodásokban és feslettségekben, nem versengésben és irigységben:

Hanem öltözzétek fel az Úr Jézus Krisztust, és a testet ne tápláljátok a kívánságokra.

Amikor az újesztendő első napja ránk köszönt, régi szokás szerint sokszor még ismeretlen emberek is aszerint, hogy milyen lelki beállítottságúak, boldog, szerencsés, áldott újesztendőt kívánnak egymásnak. Ma van az új egyházi esztendő első napja s az anyaszentegyház nevében a győri gyülekezetnek, közelebbről a nádorvárosinak kívánok áldott új egyházi esztendőt. Nem boldog újesztendőt, mert nem mindig áldott a boldognak tartott esztendő, de végül mindig boldog az áldottnak mondott esztendő. Áldja meg Isten egyházunknak és gyülekezetünknek életét ebben az új egyházi esztendőben. Sokasítsa meg a magnak vetését és engedje, hogy az igehirdetés teremjen mindig bőséges gyümölcsöket.

Az egyházi esztendő első egyházi vasárnapjára az igehirdetés alapjául kirendelt régi epistolai szentlecke az, amiről ma az Igét hirdetnünk kell. Advent tulajdonképpen eljövetele jelent s valakire akarja irányítani figyelmünket, aki jön s aki jön akkor is, ha nem várunk rá. Jézus Krisztus az, Aki jön és ebben az új egyházi esztendőben Ő az, aki Igéjében felénk közeledik. Aki erről elfelejtkezik, annak gyümölcstelen lesz az egyházi új esztendeje. Jézusra akarja tehát figyelmünket irányítani az anyaszentegyház ez Ige által, amely az igehirdetés alapjául a mai napra ki van rendelve. Ez az Ige pedig minden másról beszél, csak arra a Jézus Krisztusra nem irányítja látszólag figyelmünket, akit, mint Eljövendőt hirdetnünk kellene. Ez az Ige tele van parancsoló mondatokkal, a parancsoló mondatok pedig nem Jézus felé, hanem felénk irányulnak. Nem Jézust akarja mozgósítani, hogy jöjjön, hanem minket, hogy menjünk eléje, s e parancsoló mondatok előtt alázatosan meg kell hajolnunk. Éppen azért, nemcsak szabad, de kell figyelmünket nem az eljövendő Úr Jézusra irányítani, hanem reánk, magunkra, az emberre. E megfogalmazás félreérthető ugyan, de az áldás rajtunk fordul meg és nem Jézus Krisztuson. Ő mindig áldottan és áldásnak jön, de, hogy jövele áldás vagy ítélet lesz számunkra, vagy pedig semmi, az rajtunk fordul meg. Ezért hirdeti Adventkor az anyaszentegyház: „Készítsétek meg az Úrnak útját, egyengessétek az ő ösvényeit”! (Lk 3,4) Ezért tolul a régi, szép ének ajkunkra: Szívünkbe jöjj, szívünkbe jöjj, oh Úr Jézus!...

Mik azok a régi parancsok, amelyeket ez az epistolai Ige mond? Így kezdődik: „*Ezt pedig cselekedjétek, tudván az időt, hogy ideje már, hogy az álomból felserkenjünk; mert most közelebb van hozzánk az idvesség, mint amikor hívókké lettünk.*”. Az első parancs tehát, amit az Ige erre az új esztendőre ad:

1. Ébredj!

Hát miért kell nekünk ébrednünk, csak az alvónak kell felébredni, talán alszunk?... Testvéreim! Nem baj az, ha az ember alszik. Vannak áldott alvások, melyekkel Isten betegséget fordít meg, meggyöngyült embereket új erővel övez fel, de az alvásnak rendelt ideje van. Nem ott történik a baj az ember életében, amikor alszik, hanem akkor, amikor olyankor alszik, mikor

ébren kellene lenni. Ha a katona elalszik, e tényből magából nem történik katasztrófa, neki is szüksége van pihenésre, hogy új feladatokat új erővel tudjon megoldani. De ha az őrszem, akit éppen azért állítanak őrségbe, hogy a többiek nyugodtan alhassanak, elalszik, ebből katasztrófa származik az egész seregbe. Isten népének sokszor kell szembenézni az elalvás veszedelmével. Őt is fenyegeti az elalvás veszedelme. A sötétség, mely bennünket körülvesz, vagy feladatok, melyek előttünk állnak, sokszor elaltatnak minket. Máté 25. fejezetében mondja el az Úr Jézus az utolsó időkkel kapcsolatban a tíz szűzről szóló példázatát. Mind a tíz elaludt, egyetlen egy sem maradt ébren, de a tíznek fele úgy aludt el, hogy mégis minden pillanatban kész volt Krisztus fogadására. Testvéreim! Van ennek a példázatnak vigasztalása is, de nem az a feladatunk, hogy ma ebbe a vigasztalásba kapaszkodjunk bele, de lássuk meg: Isten népét, az Ő menyasszonyát, Krisztus seregét, akik várják Őt menyasszonyruhában, terített asztallal, égő lámpással, azokat is fenyegeti az elalvás veszedelme.

Az a szentlecke, mely mára van kirendelve, Pál apostolnak a rómabeliekhez írt leveléből való. Ez nem a világhoz, hanem a római gyülekezetnek, a komoly, annak a világnak legintelligensebb gyülekezetének szóló figyelmeztetése. Olyan gyülekezethez ír benne, melyről feltételezi, hogy még teológiai igazságokat, melyeket le akar szögezni, fel tudják fogni és áldással fogják olvasni. Tehát hívő embereket is figyelmeztetni kell: el ne aludjatok, vigyázzatok, ébren legyetek, ha elnyomott benneteket az álom. Ébredjétek! Ne felejtsetek el a 13. zsoltár 4-dik versét, imádságát a zsoltárirónak: „*Uram Istenem; világosítsd meg szemeimet, hogy el ne aludjam a halálra*”! Mert lehet elaludni életre és lehet elaludni halálra, az örök halálra. Halljuk meg tehát, ennek az új egyházi esztendőnek, s benne a gyülekezet igehirdető szolgálatának sem az a feladata, hogy minket elandalítson, sebeinket bekötözze, fáradságunkat elűzze s megpihentessen, elaltasson, hogy ne fájjon úgy az élet, hanem az a rendeltetése az új egyházi esztendőnek, hogy rázzon fel minket a bűn álmából, ébresszen fel bennünket az evangélium harsona szavával.

De ez az Ige azt is világosan megmutatja, hogy nem elég csak ennyit meghallani ebből a leckéből: ébredj! – ebben a leckében az is ott van:

2. Siess!

Sok elalvási alkalom van az életben. Lehet lassan felébredni, kitörölni szemünkből az álmot, nyújtózkodunk is egyet-kettőt a felmelegített ágyban és nem érezzük a napnak sürgetését. Pedig a nap mindig sürget, mert minden nap alkalom és az alkalomnak jellegéhez és természetéhez tartozik az, hogy jön és megy, feltűnik és eltűnik és aki az alkalmat elmulasztja, az sokszor helyrehozhatatlan mulasztásokat követ el. Így van ez nemcsak állomáson, ahol le lehet késni a vonatot, hanem így van az emberi életben is. Az üdvösség vonatáról is le lehet késni... Az üdvösség alkalmát is el lehet szalasztani. Tudom, vannak emberek, akik ezt a gondolatot szeretik elhessegetni maguktól, még teológiai érveket is felsorakoztatnak, hogy az az Isten, aki úgy örül egy bűnös ember megtérésén, aki annyit dolgozik azért, hogy az emberek megtérjenek s még egyszülött Fiát sem sajnálta kereszthalálra adni értünk, az boldog, ha utolsó pillanatban is megtér gyermeke. Ez nemcsak elképzelés Istenről, nem emberek kigondolása ez, de valóság. Hivatkozni szoktak a lator példájára, aki életének utolsó pillanatában tért meg a kereszten és ismeri meg azt a Jézus Krisztust, akit kér arra, hogy emlékezzék meg róla, ha eljön az ő dicsőségébe. Igen, vannak emberek, kiket az utolsó pillanatban ment ki Isten. Vannak emberek, akik, mint tűzből kiragadott üszög menekülnek meg a kárhozattól az utánuk nyúló isteni kegyelem által. De ez nem változtat azon, hogy senki nem lehet bizonyos afelől, hogy ez az utolsó alkalom megadatik-e neki. Mert alkalom van, de az alkalom elmehelet felhasználatlanul úgy, hogy soha többé vissza nem jön. Mi úgy gondoljuk, Isten, aki olyan jó, olyan irgalmas, aki annyira akarja az embernek, gyermekeinek üdvösségét, hogy még az Ő egyszülött szent Fiát sem sajnálta a kereszten feláldozni, az boldog örömmel vár bennünket a legutolsó pillanatban is. Igen, ez igaz, de az is igaz, hogy a legutolsó pillanatot sem te nem tudod, sem én nem tudom. Ez a legutolsó pillanat

bekövetkezhetik nemcsak a halál pillanatában, hanem a földi életben is. „... *mert most közelebb van hozzánk az idvesség, mint amikor hívőkké lettünk*”. Testvéreim! Van úgy, hogy Jézus Krisztus nincs mindig közelünkben. Tudom, hogy teológiailag az Ő mindenütt jelenvalóságáról beszélünk és így igaz. De az is igaz, hogy nem minden pillanatban tudjuk érzékelni az Ő közelségét egyformán. Ugyanis, ha Isten és az ember távol vannak egymástól, annak két oka lehet. Az ember elhagyja Istent és Isten elhagyja az embert. Nem célozom, sem nem feladatom az, hogy Advent első vasárnapján beszéljek nektek a kegyelmi időről, de nem lehet meg nem emlékezni arról, hogy a kegyelmi idő, amiről az Írás tud, még az ember földi életében lejárhát. Van kegyelmi idő az ember életében, amikor Isten útja keresztezi utunkat, amikor az Ige hatalmassá válik számunkra, szívünk mélyéig megráz, felráz az álomból s megindít az élet útján. Megint vannak idők, szól az Ige és nekünk semmit nem mond. Olvassuk a Bibliát, de nem mozdít meg bennünket. Vannak idők, mikor a közzellevő Isten távollévővé lesz számunkra. Jézus Krisztusnak és az üdvösségre váró embernek találkozása sokszor olyan, mint a világűrben a bolygók útjai. Mindegyiknek megvan a maga útja, s van, mikor a két út egymást keresztezi: ez a meglátogatásnak drága kegyelmi ideje. Ha a meglátogatásnak kegyelmi idejét az ember nem használja fel, akkor a Krisztus bolygó messze megy tőle és ki tudja, visszajön-e és ha visszajön, megtalálja-e még az embert, aki a meglátogatás idejét nem ismerte fel.

Igaz az, hogy mindig meg lehet térni és mégsem igaz az, hogy meg lehet térni. Vannak emberek, akikről a világ lemondott, ennek az embernek, a jövőjének nincs reménysége, mert megváltozása teljes lehetetlenség, ezeknél bebizonyosodhat, hogy Isten még a kövekből is tud fiaikat teremteni magának. Megint máskor, amikor boldogan szeretnénk kapaszkodni abba a ténybe, hogy annak az embernek számára is van bocsánat – akkor nincs bocsánat! Ezt nem lehet Jézus Krisztustól és a mennyei Atyától számonkérni, mert a bocsánat mindig kegyelem. A kegyelmet pedig nem lehet követelni, az nem jár, mert a kegyelem az kegyelem. Vagy megadja az Úr, vagy nem adja meg, nincs jogod érte perbe szállni.

Erről beszél az egyházi esztendőnek első vasárnapján Pál apostol ebben a nagyon komoly Igében. Van úgy, hogy közel van hozzánk az üdvösség és van, hogy elkanyarodik, keressük és nem találjuk meg. Vannak emberek, akik el fognak kárhozni és vannak emberek, akik már el is kárhoztak itt ebben a földi életben. Még nem sóhajtottak utolsót, szemüket még nem zárták le, koporsóba nem tették, föld alá még nem dugták – és már elkárhozott, lejárt a kegyelmi ideje. Ez az, aminek lejártát Isten nem köti orrunkra.

Az Ótestamentum prófétája beszél arról, hogy jön egy idő, amikor az emberek elkezdik keresni az Istent – és nem találják. Futnak és nem érik utol. Keresik az áldást, de nem találják meg a helyét. Ez a kárhozat ezen a földön. Mert nem ott van a kárhozat, ahol üstök alatt rakják az ördögök a tüzet és fortyogva főzik benne az emberi testet, de a halál és kárhozat ott van, ahol nincs ott az Isten. Ahonnan Isten hiányzik, onnan hiányzik a menny és ott van a menny, ahol ott van Jézus Krisztus. Ez a kérdés azonban független az emberi élet földi boldogságának körülményeitől. Lehet, hogy valaki kínok betegágyán gyötrődik s mégis a menyországban, Jézus közelében tudja magát. Viszont lehet, hogy valaki éli világát, minden gondolatát valóra tudja váltani, minden terve sikerül, irigyei vannak, - és mégis tudtán kívül már a kárhozatban van, csak idő kérdése, hogy mikor ébred maga is tudatára, hogy ő már elkárhozott.

A lekéssett utas hiába fut a vonat után, a vonat nem fog megállni, hogy felvegye és elkésésének okát nem foghatja sem a mozdonyvezetőre, aki a vonatot elindította, sem a forgalmi tisztre, aki óráját nézve érkezettnek látta az időt indulásra. Csak magára vethet és mellét verheti mondván – oh én igen nagy bűnöm! Oh én igen nagy bűnöm! Nem lehet azon csodálkozni, hogy mikor az ember a bűn kérdést az Ige világosságában nézi, akkor azt látja, hogy a legsúlyosabb és legmeglepőbb ítélet az ítélet napján nem cselekedetbeli bűneinkért lesznek, hanem mulasztási bűneinkért. Ezek azok, amikre legkevésbé emlékezünk s amiket legkevésbé érezzük bűnnek. Ezek azok a bűnök, amelyek leghelyrehozhatatlanabban pecsételik meg a kárhozatot.

3. Szakíts a bűnnel!

Ha tovább olvassuk ezt a régi adventi parancsolatokról szóló isteni leckét, a harmadik feladata ennek az Igének: szakíts a bűnnel! Így mondja az apostol: „*Az éjszaka elmúlt, a nap pedig elközelgett; vessük el azért a sötétségnek cselekedeteit*”.

Szeretném újból felhívni figyelmeteket arra, hogy Pál apostol a római levelét nem börtöntölteléknek írja, hanem a római keresztyén gyülekezetnek. Olyan keresztyén gyülekezetnek, amibe nem lehetett beleszületni, amelybe megtérés, újjászületés útján vettek fel egyes embereket, ezeknek írja ezeket az Igéket az apostol. A bűnökről ír. Nem általánosságban beszél a bűnről, egy bűnlistát sorol fel, dobzódás, részegség, bujálkodás, feslettség, versengés, irigység. Itt abbahagyja. Nem mintha nem tudná tovább folytatni, mintha nem lett volna tapasztalata akár maga, akár gyülekezeteinek életében ezeknek a bűnöknek valóságáról, hanem mert kostolóként elég ennyi, hogy ennyitől is megborzadjon az ember. Mindez nem elképzelt lehetőség, hanem szomorú jelen, a sötétség hatalma. És ez mind azért következik be, mert egy dolgot elmulasztanak és egyet elfelejtenek az emberek: elmulasztják a testnek megfékezését.

„*A testet ne tápláljátok a kívánságokra*”! Ezt a keresztyén aszkézist parancsolja az apostol a gyülekezetnek. Ahol a testet nem tartják kordában, ott a test úrrá lesz az emberi lélek felett és odajut, ahová a római levél írásakor Pál gondolt. A test fékezésének elmulasztása mindig súlyos következményekkel jár: a sötétség hatalma alá kerül az ember.

4. Öltözd fel Krisztust!

Mindez azonban csak negatívum. Nekünk pedig nem elegendő ez a negatívum, hanem az apostol azt mondja a római gyülekezetnek: „*Öltözzétek fel az Úr Jézus Krisztust*”! Ebben csendül ki a mai tanítói lecke. Ez a mai lecke utolsó mondata. A „felöltözés” nyilvánvalóan kép. Vajon mit akar ez a kép mondani?...

A ruhát látja a világ, gondolataimat nem látja, szívemben nem tud olvasni, életem titkai el vannak rejtve előle, de hogy mibe vagyok öltözve, a ruhámat látja. S meglátja, hogy Krisztust öltöttem-e fel.

Hadd kérdezze meg ez az Ige: mit lát rajtunk a világ?... Testté vált Krisztusokat lát-e, vagy a keresztyénség szégyenfoltjait?... Mind a kettőt lehet látni. Mit lát a Krisztus köntöséből rajtunk, mit fog ebben az egyházi újesztendőben látni ebből rajtunk?...

Nem új parancsok ezek, régi parancsok, de ezek a régi parancsok minden új évre újra aktuálisak. Aki megfogadja, annak új éve lesz, aki nem fogadja meg, az folytatni fogja régi életét, de azután ne csodálkozzék és ne tegyen szemrehányást se egyháznak, se Krisztusnak, se Bibliának azért, hogy neki nem mondta meg elég világosan, hogy annak, aki nem siet az alkalmat megragadni, aki nem szakít a bűnnel és nem öltözi fel Krisztust, annak vége veszedelem. Egyszer az évek elmúlnak s utána többé nincs új egyházi esztendő, nincs új kezdet, nincs megtérés sem.

Ámen.

Imádkozzunk:

Hálát adunk Neked Urunk Jézus Krisztusunk azért a drága kegyelemért, hogy van ismétlődő kegyelem. Köszönjük Urunk, hogy nemcsak egyszer bocsátod meg bűneinket, nemcsak egyszer ébresztesz fel minket halálos álomból, hanem újra és újra, amikor erőt vesz rajtunk a bűn elaltatása. Lelkiismeretünk s mi magunk veszedelemre, halálra alszunk el s Te

nem fáradsz el, hogy ebből újra felrázz, felébressz: „*Serkenj fel te, ki aluszol és ébredj fel a halálból*!” (Ef 5,14). Köszönjük, hogy nem engedsz elaludni halálra, hogy senki sincs e világon, aki a halálnak, pokolnak martaléka lesz, aki Rád háríthatja a felelősséget azért, hogy halálra aludt el.

Köszönjük templomunkat, bibliánkat, köszönünk minden igehirdetést akkor is, ha keményen ráz, mint az édesen alvó gyermeket a kötelesség. Kérünk Urunk, ajándékozz meg minket felnyíló szemekkel, a sürgősség lelkével. Add, hogy mi sose mondjuk Szentlelkednek, ráérünk arra még! Kérünk, hogy a Te Szentlelked ébresztő hatalma, megrázó ereje, a Te Igéd ébren tudjon tartani minket mindaddig, amig majd egyszer nem lesz többé sötétség, hanem világosság azoknak, akik már itt a földön a Te világosságodban jártak.

Ámen.

Oltár előtti imádság:

Örökkévaló Isten! Hálát adunk Neked az új egyházi esztendő küszöbén s köszönjük, hogy bűnünket kárhoztató igazságos törvényed mellett újra hangzik közöttünk az evangélium az áldott új kezdetről. Add, hogy egészen a Tied legyünk őszinte bűnbánatban, a Tőled vett új élet örömeiben. Hallgasd meg Urunk könyörgésünket, Ki az Atyával és a Szentlélekkel élsz és uralkodol örökkön örökké.

Ámen.